

..... Број 5/98
ВИШИ СУД У БИЈЕЛОМ ПОЉУ
П Р И М Љ Е Н О
Дана, 02.04. 2004 год

VRHOVNI SUD REPUBLIKE CRNE GORE
Kž. br. 102/2003

U IME NARODA

Vrhovni sud Republike Crne Gore, u vijeću sastavljenom od predsjednika suda Damjanović Stevana, kao predsjednika vijeća, sudija Stojanović Petra, Kojović Radula, Radović Miraša i Stanković Ivice, kao članova vijeća, uz učešće službenika suda Djordjević Radojke, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Ranisavljević Nebojše, zbog krivičnog djela ratni sločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. st. 1. KZ SRJ, odlučujući po žalbama Višeg tužioca u Bijelom Polju, optuženog i njegovog branioca - advokata Jovanović Slaviše iz Beograda, izjavljenim protiv presude Višeg suda u Bijelom Polju K. br. 5/98 od 9. 09. 2002. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19. 11. 2003. godine, kojoj je prisustvovao branilac optuženog - Krsić Goran, advokat iz Novog Beograda, donio je

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalba Višeg tužioca u Bijelom Polju i žalbe optuženog Ranisavljević Nebojše i njegovog branioca i potvrđuje presuda Višeg suda u Bijelom Polju K. br. 5/98 od 9. 09. 2002. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Bijelom Polju K. br. 5/98 od 9. 09. 2002. godine, optuženi Ranisavljević Nebojša je oglašen krivim, zbog krivičnog djela ratni sločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. st. 1. KZ SRJ, činjenično opisanog u izreci te presude i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina u koju mu se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 19. 10. 1996. godine, pa nadalje.

Istom presudom optuženi je obavezan da na ime troškova krivičnog postupka plati sudu iznos od 9.439,42 eura i na ime paušala iznos od 300,00 eura, dok su oštećene porodice, radi ostvarivanja imovinsko - pravnog zahtjeva, upućene na parnicu.

Protiv te presude blagovremeno su izjavili žalbe Viši tužilac u Bijelom Polju, optuženi i njegov branilac - advokat Jovanović Slaviša.

Viši tužilac u Bijelom Polju je izjavio žalbu zbog odluke o kazni. Predložio je da se pobijana presuda preinači i optuženom izreče strožija kazna.

Optuženi u žalbi nije naveo žalbene osnove, a predložio je da ga sud oslobodi od optužbe ili da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

Branilac optuženog advokat Jovanović Slaviša je izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnoj sankciji. Predložio je da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak, a ukoliko drugostepeni sud usvoji stanovište da je optuženi kriv, da se isti blaže kazni, imajući u vidu da tužilac smatra da osudjeni nije dobrovoljno učestvovao u akciji.

Branilac optuženog - advokat Krasić Goran je podnio odgovor na žalbu Višeg tužioca, kojom osporava osnovanost te žalbe i predlaže da se ista odbije kao neosnovana, a usvoji žalba branilaca.

Sud nije razmatrao dopunu žalbe branioca - advokata Krasić Gorana, jer je ista podnijeta van zakonskog roka za žalbu.

Po razmatranju pobijane presude, žalbi, odgovora na žalbu Višeg tužioca i svih spisa ovog predmeta, pazeći po službenoj dužnosti na odredbe člana 376. ZKP, Vrhovni sud RCG je našao:

Žalbe nijesu osnovane.

Prvostepeni sud je u zakonito sprovedenom postupku, pri čemu nijesu učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje ukazuju žalbeni navodi, niti pak one na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne činjenice i na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio krivični zakon.

Razlozi pobijane presude odgovaraju činjeničnom zaključivanju do kojeg je prvostepeni sud došao nakon pravilne ocjene izvedenih dokaza i odbrane optuženog. U pobijanoj presudi, nasuprot žalbenim navodima, o svim odlučnim činjenicama su dati dovoljni, saglasni i jasni razlozi, koji se temelje na dokazima izvedenim na glavnom pretresu.

Neosnovani su žalbeni navodi da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, jer je prvostepeni sud nakon svestrane analize odbrane optuženog i provedenih dokaza na pretresu, pravilno utvrdio da je optuženi dana 27. 02. 1993. godine, dok je boravio u Višegradu - Bosna i Hercegovina, kao dobrovoljac i vojnik interventne čete pri višegradskoj brigadi, pristupio grupi od 20 ljudi, sastavljenoj od vojnika i uniformisanih civila, stavio se pod komandu Lukić Milana iz Višegrada i učestvovao u izvršenju odluke o nasilnom odvođenju i ubistvu putnika iz voza, za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Muslimana, Srba i Hrvata, kršeći odredbe međunarodnog krivičnog prava - Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. 08. 1949. godine i Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava nemedjunarodnih oružanih sukoba.

Ovo na način što se sa grupom od 20 ljudi naoružanom automatskim puškama, pištoljima, bombama i opremljenom radio-stanicama, prevezao kamionom do željezničke stanice Štrpci - Bosna i Hercegovina, gdje je naoružana grupa, uz prijetnju osoblju

stanice, zaustavila brzi voz Jugoslovenske željeznice broj 671, koji je saobraćao na relaciji Beograd - Bar, opkolila ga i po planu nekih od članova grupe, ušla u voz, neovlašćeno izvršila legitimisanje putnika i iz voza nasilno izvela 20 putnika. Od toga 19 putnika su bili državljani Savezne Republike Jugoslavije i to Kapetanović Esad, Ličina Iljaz, Bakija Fehim, Softić Šećo, Husović Rafet, svi iz Bijelog Polja, Zupčević Halil iz Trebinja, Dječević Senad iz Bara, Rastoder Jusuf iz Berana, Babačić Ismet iz Podgorice, Buzov Tomo iz Beograda, Alomerović Adem, Hanić Muhedin, Preljević Safet, Topuzović Džafer, svi iz Brodareva, Ćorić Rasim, Memović Fikret, Zeković Fevzija, Kajević Nijazim, svi iz Prijepolja i Zuličić Zvezdan iz Sarajeva. Takodje su iz voza izveli jednog Crnca nepoznatog državljanstva, do sada nepoznatih generalija.

Nakon ovoga, ove putnike su smjestili u kabinu i prevezli ih do fiskulturne sale Osnovne škole u selu Prelovo - opština Višegrad, gdje su ih tukli, oduzeli im novac i druge vrijedne stvari, što su kasnije podijelili, a zatim ih kamionom odvezli do spaljene kuće u voćnjaku - pored rijeke Drine u selu Mušići - opština Višegrad, gdje su ih izvodili iz kamiona u grupama od po 5 - 6, uvodili u prizemlje te kuće i tu ih ubili, osim dvojice koje su u pokušaju bjekstva, ubili u voćnjaku.

U svemu ovome, optuženi je aktivno učestvovao na način što je putnike koje su pripadnici te grupe izvodili iz voza, sprovodio do kamiona i predavao drugim učesnicima zaduženim za uvođenje u kamion, dok je na mjestu ubistva stajao u voćnjaku pored kamiona i čuvao da neko od nasilno odvedenih putnika ne pobjegne, a kada je jedan od putnika pokušao da pobjegne, optuženi je u njega ispalio rafal iz automatske puške i pogodio ga, usled čega je isti pao na zemlju i nakon toga je do ovog putnika prišao Milan Lukić i zaklao ga bajonetom.

Ovakvo činjenično utvrđenje prvostepenog suda je, nasuprot žalbenim navodima, rezultat pravilne ocjene svih provedenih dokaza na pretresu, a posebno se temelji na u bitno odredjenom i detaljnom kazivanju optuženog prilikom prvog ispitivanja u prethodnom postupku, kada je isti realno i logično predstavio predmetni događaj, pa nije bilo razloga koji bi dovodili u sumnju vjerodostojnost njegovog kazivanja koje je uglavnom u skladnoj i logičnoj vezi i sa iskazima svjedoka Radojičić Željka, Tucović Vladimira, Dragićević Luke, Mitrašinović Damjana, Udovčić Zorana, Ičagić Slobodana, Ranisavljević Milice, Šimšić Drage, Pejović Mitra i Dr Tomić Miraša, kao i iskazima predstavnika oštećenih porodica, čijim iskazima je prvostepeni sud opravdano poklonio vjeru, jer nema razloga koji bi dovodili u sumnju vjerodostojnost iskaza ovih svjedoka kako zbog njihove uvjerljivosti tako i zbog činjenice što su ovi iskazi u svemu potvrđeni i ostalim provedenim dokazima, a posebno je iskaz optuženog iz prethodnog postupka, potvrđen i objektivnim dokazima - zapisnicima o uvidjaju od 2. 04. 2001. godine i 24. 09. 2001. godine i zapisnikom o rekonstrukciji od 13. 05. 2002. godine.

Suprotno žalbenim navodima, pravilno je zaključio prvostepeni sud kada nije prihvatio odbranu optuženog sa glavnog pretresa u kojoj je istakao da je iskaz pred istražnim sudijom dao u posebnom psihičkom stanju nakon torture koju je imao pred policijom te da je kada je doveden kod istražnog sudije, čuo riječi istog "znači ako ne potpiše da se vrati nazad" pa je na osnovu toga zaključio da ako ne prizna da će biti vraćen tamo gdje je bio psihički i fizički maltretiran, i dok je bio kod policije ponavljali

su mu događaje koje je morao da nauči napamet, pa je pred istražnim sudijom potpisao izjavu da je izvršio krivično djelo, iako isto nije izvršio, jer je ovakva odbrana optuženog obesnažena provedenim dokazima, a posebno njegovim detaljnim opisom događaja u prethodnom postupku kada je, između ostalog, jasno predstavio tok događaja na željezničkoj stanici u Štrpcima, što je u bitnom potvrđeno iskazima svjedoka Ičagić Slobodana - opravnika vozova, Udovčić Zorana, pratioca voza kao policajca i Radojičić Željka - mašinovodje predmetnog voza, što ukazuje na pravilno zaključivanje suda da je optuženi u prethodnom postupku realno i istinito predstavio predmetni događaj, opisujući do detalja tok događaja od početka pa do kraja istog, tj. od njegovog dolaska u Višegrad, odvoženja kamionom sa naoružanom grupom do željezničke stanice u Štrpcima, zaustavljanja voza, nasilnog odvođenja putnika iz istog i njihovo dalje odvođenje do Osnovne škole u selo Prelovo - opština Višegrad, kao i način postupanja prema njima u fiskulturnoj sali te škole, te odvođenja do spaljene kuće u voćnjaku pored rijeke Drine u selu Mušići - opština Višegrad i njihovo lišavanje života.

Ovakvo priznanje optuženog je potvrđeno izvedenim dokazima i to u pogledu bitnih činjenica kao i samih detalja koje je predstavio u svojoj odbrani u prethodnom postupku. Tako je kazivanje optuženog da kada su se sa kamionom kretali prema željezničkoj stanici Štrpci i na pojedinim djelovima puta morali da izlaze iz kamiona i kreću se pješke, potvrđeno zapisnikom o uvidjaju od 2. 04. 2001. godine u kojem je konstatovano da je ovaj put u većem dijelu u sponu, a takodje sa ovim zapisnikom o uvidjaju potvrđen je navod optuženog da kada su došli na željezničku stanicu, kamion sa kojim su se dovezli se parkirao na proširenju između stanične zgrade i pomoćne zgrade blizu pruge, jer je upravo ovim zapisnikom konstatovano da se između ovih zgrada nalazi parking prostor veličine 40 x 18,60 metara. Nadalje, kazivanje optuženog da su se na stanici podijelili u grupe je u skladu sa iskazima svjedoka Udovčić Zorana i Vranić Miroslava, koji su potvrdili da su dvije grupe naoružanih lica ušle u voz, a uz ovo optuženi je skoro tačno odredio broj putnika koji su izvedeni iz voza navodeći da je odvedeno 19 putnika, dok je izvedenim dokazima utvrđeno da je u pitanju 20 putnika. Kazivanje optuženog da se voz u stanici zadržao oko 10 - 15 minuta, u skladnoj vezi je sa kazivanjem svjedoka - mašinovodje Radojičić Željka, koji je u svoju službenu knjigu upisao da je voz zadržan 25 minuta, a tvrdnju optuženog da je naoružana grupa imala radio - stanice potvrdili su svjedoci Udovčić Zoran i Ičagić Slobodan, dok su navodi optuženog da su sa željezničke stanice pošli u selo Prelovo kod škole i ušli u fiskulturnu salu pored koje se nalazila jedna prostorija koja je najvjerovatnije služila kao svlačionica, potvrđeni zapisnikom o uvidjaju od 24. 09. 2001. godine.

Da je optuženi istinito predstavio događaj u prethodnom postupku, ukazuje i njegovo kazivanje da je među odvedenim putnicima iz voza bio i jedan crnac, jer su ovo potvrdili i svjedoci Ičagić Slobodan i Tucović Vladimir, a uz to u skladu sa kazivanjem optuženog da su od nasilno odvedenih putnika iz voza, oduzeli čekove, nakit, novac i jedan pištolj, su iskazi oštećenih - rodbine ovih putnika i to Kapetanović Elizabete, Babačić Sahrete, Memović Atife, Ćorić Zejne, Dječević Djordjine i Softić Etema. U skladu sa priznanjem optuženog su i činjenice iz zapisnika o uvidjaju od 24. 09. 2001. godine i to da se na putu od sela Prelovo prema Višegradu, nalazi spaljeno selo Mušići,

te da je gledano u pravcu Višegrada sa desne strane ispod puta postojala jedna spaljena kuća, koja po svom izgledu i lokaciji odgovara kući koju je optuženi opisao u prethodnom postupku i u kojoj su nasilno odvedeni putnici lišeni života i to u prizemlju iste, osim dva lica koja su prilikom pokušaja bjekstva ubijena u voćnjaku u neposrednoj blizini kuće, a što je optuženi priznao i u svojeručno napisanoj žalbi na rješenje o sprovođenju istrage.

Suprotno žalbenim navodima, pravilno je zaključio prvostepeni sud kada nije prihvatio odbranu optuženog sa glavnog pretresa u kojoj je istakao da se u vrijeme izvršenja predmetnog krivičnog djela nalazio na drugom mjestu a ne na mjestu izvršenja djela tj. da se dana 27. 02. 1993. godine oko 15,30 časova, vratio iz Despotovca u Višegrad i pošao je do kasarne a zatim do kuće svoje djevojke Šimšić Milice u Višegradsko naselje Donje Kalate i tada je isprosio i dao joj burmu u prisustvu njene majke Šimšić Drage i rodjaka Pejovića, a nakon toga se oko 21 čas vratio u kasarnu, legao i zaspao budući da je bio umoran, jer je ovakva odbrana u cjelosti obesnažena kazivanjem svjedoka Ranisavljević rođj. Šimšić Milice, koja je potvrdila da joj je optuženi u aprilu 1993. godine u jednoj poslastičarnici u Višegradu dao burmu i tako je isprosio, a u vrijeme otmice putnika iz voza u stanici Štrpci, nije ni poznavala optuženog već ga je upoznala u martu iste godine. Takodje je ovakva odbrana optuženog obezvrijedjena iskazima svjedoka Šimšić Drage i Pejović Mitra, koji su potvrdili da nijesu prisustvovali odnosnoj vjeridbi.

Neosnovan je i žalbeni navod optuženog, da nije upozoren o pravu na branioca, jer na zapisniku u prethodnom postupku o njegovom ispitivanju od 22. 10. 1996. godine, stoji odgovor istog da se u vezi navoda iz zahtjeva za sprovođenje istrage, može izjasniti i bez prisustva branioca, a takodje na zapisniku prilikom drugog ispitivanja u prethodnom postupku od 1. 11. 1996. godine je potvrdio da će da odgovara na postavljena pitanja, iako mu nijesu pristupili branioci, dok su njegovom trećem ispitivanju pred istražnim sudijom od 8. 11. 1996. godine, prisustvovali njegovi branioci.

Sve ovo ukazuje, da su neosnovani žalbeni navodi branioca optuženog da je isti natjeran i da mu je naredjeno da iznese odbranu koju je dao pred istražnim sudijom, kao i to da je optuženi prilikom ispitivanja pred istražnim sudijom dana 8. 11. 1996. godine, kada su mu pokazane fotografije odredjenih nasilno odvedenih putnika iz voza, izjavio da uopšte nije vidio ta lica, jer u zapisniku koji je isti potpisao stoji da je, izmedju ostalog, izjavio da ne prepoznaje ni jedno od tih lica, niti se može sjetiti da je neko od tih lica bilo u grupi putnika nasilno izvedenih iz voza.

Ne stoji ni žalbeni navod branioca optuženog da je netačna konstatacija suda da dr Miraš Tomić, koji je prvi pregledao optuženog u istražnom zatvoru, nije našao da optuženi ima bilo kakve povrede na svom tijelu, jer je isti i kao svjedok potvrdio da prilikom pregleda na tijelu optuženog nije našao bilo kakve povrede koje bi upućivale na upotrebu fizičke sile prema njemu, a takodje nije utvrdio da isti ima povrijedjene zube niti povredu usne duplje, pa su žalbeni navodi i u ovom pravcu neosnovani.

Nijesu osnovani ni žalbeni navodi branioca optuženog, da je pobijana presuda donijeta samo na osnovu priznanja optuženog u prethodnom postupku te da sud nije tačno utvrdio šta se dogodilo sa putnicima u vozu, jer je prvostepeni sud potpuno utvrdio

činjenično stanje i sve odlučne činjenice u prvostepenoj presudi su pravilno utvrđene, pa je prvostepeni sud na radnje optuženog pravilno primijenio krivični zakon kada je našao da je učinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. st. 1. KZ SRJ i za takav stav sud je u prvostepenoj presudi dao sadržajne razloge.

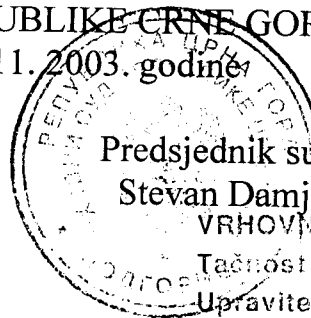
Po nalaženju ovog suda, neosnovani su navodi žalbi kojim se presuda pobija zbog odluke o kazni, jer je prilikom odmjeravanja kazne optuženom, prvostepeni sud pravilno utvrdio i cijenio sve činjenice i okolnosti značajne za visinu kazne i izrečena kazna je pravilno odmjerena i predstavlja onu mjeru koja je neophodna za postizanje svrhe kažnjavanja iz člana 33. KZ SRJ u okviru opšte svrhe krivičnih sankcija iz člana 5. st. 2. KZ SRJ.

Sa navedenih razloga, a na osnovu člana 384. ZKP, odlučeno je kao u izreci.

VRHOVNI SUD REPUBLIKE CRNE GORE

Podgorica, 19. 11. 2003. godine

Zapisničar,
Radojka Djordjević, s.r

Predsjednik suda - vijeća,
Stevan Damjanović, s.r

VRHOVNI SUD REPUBLIKE CRNE GORE

Tačnost otpravke tvrdi i ovjerava

Upravitelj sudske pisarnice

B. Jovanović